

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE:

1.- AQUEST DOCUMENT HA ESTAT ELABORAT AMB LA INTENCIÓ D'ATENDRE A LES NOVES NECESSITATS QUE COEXISTEIXEN ACTUALMENT AL CENTRE.

Vivim en un món global on la informació va d'un lloc a l'altre molt ràpidament, fent que tinguem uns referents globals; a la vegada, però hi ha la necessitat de reforçar les identitats locals com a tret que ens defineixen.

Això ens planteja la necessitat d'oferir una educació diversa i plurilingüe, però també a reforçar la nostra identitat com a país.

Qualsevol idioma ha de ser una eina de comunicació entre les persones i els pobles, mai no ha de ser causa de discòrdia, discriminació i de tancament, per això la nostra tasca docent anirà encaminada a donar eines de comunicació als nostres alumnes.

1.1) Canvis curriculars

En aquest context el Departament d'Educació ha introduït canvis en el currículum per tal d'adaptar-lo a aquesta nova realitat i oferir una educació que faciliti que els alumnes entenguin i respectin la diversitat i que reforcin la identitat pròpia (per a més informació visiteu:

http://www.xtec.cat/estudis/primaria/nou_curriculum_pri.htm).

1.2) Marc legal

Els fonaments legals del PLC són:

1. Estatut d'Autonomia, article 6, en el qual determina el català com a llengua pròpia i oficial de Catalunya.

2. LLei de Política lingüística (1/1998 articles 20 i 21)

- El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari.

- Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui.

- L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

- En l'ensenyament post obligatori, l'administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el

coneixement i l'ús de les dues llengües per tal de que tots els joves adquireixin el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments.

- L'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual.

- L'acreditació del coneixement del català no pot ésser exigida en el cas d'alumnes que han estat dispensats d'aprendre'l durant l'ensenyament o una part d'aquest, o que han cursat l'ensenyament obligatori fora del territori de Catalunya, en les circumstàncies que el Govern de la Generalitat ha establert per reglament.

- L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del Català.

3. Decret 142/2.007 pel qual s'estableix l'ordenació de l'educació primària. (article 4).

4. Ordre EDU/221/2.007. Principis generals als quals s'han d'adaptar els Projectes Lingüístics de Centre a l'educació primària.

5. Resolucions d'inici de curs.

1.3) Definició i objectius del PLC

- *Definició del PLC*

El PLC és un document per regular l'ús de les llengües al centre i un recull de les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües. Ha de ser flexible i adaptable a la situació del centre, al seu entorn social i a l'alumnat.

El PLC és un document que forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC); per aquest motiu l'ideari del centre i els objectius de l'escola ja estan definits en el PEC.

El PEC, del nostre centre, garanteix:

" La no discriminació de ningú per motius de Llengua".

" El respecte escrupolós als drets lingüístics de tots els ciutadans i ciutadanes".

" En una societat plural, com la nostra, els idiomes es presentaran com eines que ens serveixen per apropar-nos a altres cultures, a obres d'escriptors i pensadors, d'altres llengües, que contribueixen a enriquir de manera molt significativa la mateixa cultura catalana".

- *Objectius del PLC*

Aquest PLC ha de garantir el dret de l'alumnat a poder usar el català i el castellà en contextos formals i informals; també ha de valorar, respectar i tenir interès per totes les llengües i cultures, especialment les del seu entorn.

Els centres han de garantir que els alumnes tinguin prou coneixements de la llengua per poder triar amb llibertat la llengua que volen utilitzar; a més a més també ha de garantir que els alumnes coneguin una primera llengua estrangera.

Els objectius de l'escola per fer l'elaboració del PLC han estat:

- Portar endavant el compromís formatiu i docent en l'aprofundiment de tots els idiomes que formem part del Currículum.
- Distribuir els recursos humans del Centre per tal de donar el suport especial i addicional als alumnes que s'incorporin tardanament al Centre d'altres llocs de l'Estat.
- Establir principis per a l'ús de la llengua catalana com a llengua d'aprenentatge i relació en tots els àmbits del centre.
- Organitzar el tractament de la llengua al centre i establir línies d'actuació a seguir.
- Aconseguir parlants plurilingües competents.
- Recollir criteris d'adequació dels principis a la realitat sociolingüística del centre.

2.- ANÀLISI DEL CONTEXT

2.1. Característiques sociolingüístiques

El CEIP Torreguitart està situat en una zona majoritàriament castellanoparlant de la ciutat de Sabadell. L'edifici va ser construït l'any 1990. El barri on està ubicada, era de nova construcció, on hi van anar a viure, moltes parelles de gent jove, procedents d'altres barris.

Les famílies dels alumnes, a la seva majoria són de classe mitja-baixa. La meitat més o menys de les mares, treballen en el sector terciari, i l'altre meitat no treballen. A diferència dels pares que gairebé tots treballen en el sector secundari.

La majoria de les famílies entenen i saben llegir el català i, no obstant ja els hi resulta més difícil escriure'l i parlar-lo. Una quarta part de les famílies, afirmen que els seus fills/es miren i llegeixen la televisió tant en català com en castellà, una minoria que ho fan en català, i la resta amb castellà.

L'Associació de mares i pares de l'escola, formada per 8 membres, és bastant participativa i col·labora amb diverses activitats del centre. La relació amb l'escola no sempre és en català.

2.2. Domini de la llengua

L'alumnat del centre (223 alumnes) és majoritàriament castellanoparlant; hi ha un grup reduït de catalanoparlants, i de moment, els alumnes estrangers són minoritaris, procedents en general de Bolívia i l'Equador.

Tot l'alumnat parla i escriu el català, tenint en compte el nivell que li correspon dins de l'aula. A l'hora de relacionar-se amb els mestres també ho fan en català. En canvi en altres espais del centre (pati, passadissos, lavabos, menjador, etc) la llengua utilitzada és el castellà. Fora del centre la llengua que utilitzen per comunicar-se, evidentment és el castellà.

Els mestres de l'escola són la tercera part castellanoparlants i la resta catalanoparlants. Per tant , la comunicació entre ells/es , no és sempre en català.

El centre s'utilitza normalment el català en les relacions mestre-alumnat. En canvi, algunes vegades mestres-AMPA, o mestres-pares és fan en castellà. Totes les informacions escrites que es transmeten a les famílies són sempre en català, en cas que un pare/mare demani que se li doni en castellà o qualsevol altre llengua, el personal del centre atent la seva petició i se li facilita el redactat amb la llengua que demani per facilitar-ne la comunicació.

La llengua vehicular del personal no docent de l'escola és el castellà, entre ells/es parlen el castellà, quan es dirigeixen els nens/es, algunes vegades ho fan en català, d'altres en castellà.

2.3. Àmbits de l'escola

Tots els documents de l'escola (informes, PEC, PCC,...) són elaborats en català. No hi ha la possibilitat de fer-los en castellà.

Els cartells i informacions que es penjen al taulell d'anuncis de l'escola per informar els pares i mares d'algun punt en concret també són en català. Les informacions per escrit que l'AMPA facilita a les famílies també són majoritàriament en català.

3.- TRACTAMENT DINS DEL CURRÍCULUM

3.1. Adequació del currículum al Decret del Departament d'Educació i a la normativa legal

El tractament de les llengües s'adapta al nou Decret 142/2.007:

Les dues llengües oficials a Catalunya es configuren en una sola àrea, a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges.

Les estructures lingüístiques comunes es fan en català i serveixen com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.

L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es fa en català (es comença a P-3 i es consolida a 1r).

El castellà s'introdueix a cicle inicial, concretament a 1r. Es treballa, com a primera llengua, amb el llibre de català amb l'opció de 1a llengua.

L'anglès s'introdueix a P-4, de manera oral i té continuïtat fins a sisè. Tant a Infantil com a Primària s'intenta que la majoria de vegades que els nens/es vagin a anglès, la mestra s'emporti només la meitat de grup, per poder atendre millor les necessitats dels alumnes.

El material didàctic i els llibres de text són sempre en català. A excepció dels de llengua castellana o anglesa.

3.2. Distribució horària de les llengües a l'escola

A Cicle Inicial:

" Llengua catalana i literatura a cicle inicial: 140h.

A 1r: 3'5 hores setmanals.

A 2n: 3'5 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 245h.

" Llengua castellana i literatura a cicle inicial: 140h.

A 1r: 3 hores setmanals.

A2n: 3 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 210h.

" Estructures lingüístiques comunes a cicle inicial: 105h.

A 1r: 2 hores setmanals.

A 2n: 2 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 140h.

" Llengua estrangera a cicle inicial: 70h.

A 1r: 1'5 hores setmanals.

A 2n: 1'5 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 105h.

A Cicle Mitjà:

" Llengua catalana i literatura a cicle mitjà: 140h.

A 3r: 3'45 hores setmanals.

A 4t: 3'45 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 241'5h.

" Llengua castellana i literatura a cicle mitjà: 140h.

A 3r: 3 hores setmanals.

A 4t: 3 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 210h.

" Estructures lingüístiques comunes a cicle mitjà: 70h.

A 3r: 2 hores setmanals.

A 4t: 2 hores setmanals.

Total d'hores per cicle: 140h.

" Llengua estrangera a cicle mitjà: 105h.

A 3r: 2 hores setmanals.

A 4t: 2 hores setmanals.
Total d'hores per cicle: 140h.

A Cicle Superior:
" Llengua catalana i literatura a cicle superior: 140h.

A 5è: 3'45 hores setmanals.
A 6è: 3'45 hores setmanals.
Total d'hores per cicle: 241,5h.

" Llengua castellana i literatura a cicle superior: 140h.

A 5è: 3 hores setmanals.
A 6è: 3 hores setmanals.
Total d'hores per cicle: 210h.

" Estructures lingüístiques comunes a cicle superior: 70h.

A 5è: 2 hores setmanals.
A 6è: 2 hores setmanals.
Total d'hores per cicle: 140h.

" Llengua estrangera a cicle superior: 140h.

A 5è: 2 hores setmanals.
A 6è: 2 hores setmanals.
Total d'hores per cicle: 140h.

3.3. Recursos per a l'aprenentatge de les llengües.

" Activitats per fomentar la llengua catalana:

- El Centre disposa d'un Pla d'Acollida per facilitar l'aprenentatge a aquells alumnes nouvinguts que no tenen els coneixements suficients de la llengua per poder seguir la classe ordinària amb normalitat.
- A l'hora d'elaborar els horaris, s'ha contemplat la possibilitat de fer desdoblaments, durant tota la primària, durant una hora setmanal, per poder desenvolupar millor el tractament de la comprensió, tant oral, com escrita en català.
- Els alumnes de tota la Primària tenen una hora de reforç setmanal, per tal de poder enfortir els aspectes de la llengua catalana que el tutor/a cregui més oportú. En el cas de Cicle Inicial, aquests reforços es veuen augmentats en dues hores setmanals, per poder millorar la lecto-escritura. En ells es pot treballar, la lectura mecànica, el grafisme, l'estructuració de la frase, dictats, entre d'altres aspectes que es creguin necessaris.
- Es realitzen dos Tallers de llengua per fomentar la lectura: el Pla de lectura i la biblioteca.

" Activitats per fomentar la llengua castellana:

- Ampliació de la franja horària dedicada a aquesta llengua. Durant tota la Primària els nens /es realitzen tres hores setmanals de castellà.
- Biblioteca: el foment de la lectura es fa tant en català, com en castellà.
- Sempre que sigui possible serà el mestre/a paral·lel de cicle qui faci la llengua castellana.

" Activitats per fomentar la llengua anglesa:

- Els cartells que es pengen a l'escola, amb diferents normatives, estan escrits amb les dues llengües, tant en català, com en anglès.
- Proporcionar desdoblaments, perquè la mestra pugui treballar millor les unitats de programació. Els grups de P-4 i P-5 fan una hora a la setmana, sempre hi va la meitat del grup. A Cicle Inicial, fan dues hores d'anglès, una d'elles hi va la meitat del grup-classe, a l'altre tot el grup sencer. Cicle mitjà i Superior, fan tres sessions a la setmana, dues d'elles hi va la meitat del grup-classe, l'altre tota la classe sencera.
- Sortides, fora de l'escola, perquè els nens/es puguin vivenciar aquesta llengua en directe.

3.4. Activitats per reforçar la llengua i la cultura catalana

- Castanyada: a Infantil es fan diverses activitats. Una d'elles és l'arribada de la castanyera, que els ve a veure i els hi porta castanyes. Prèviament també han assajat diverses cançons i danses, a l'àrea de música ,relacionades amb la festa i les canten i ballen, el mateix dia. A la tarda, tots els nens/es han portat castanyes i se les mengen tots junts al pati.

- Nadal: L'últim dia del primer trimestre es celebra la festa de Nadal. Durant tot el matí es fan activitats. L'especialista de música ha ensenyat a cada classe una o dues cançons de Nadal, totes en català. A vegades l'especialista d'anglès, també alguna en anglès. Durant el matí els nens/es les van cantant i representant davant dels familiars. En el mateix espai es representa cada any un pessebre vivent amb alguns nens i nenes de l'escola. A part d'això es fa un concurs de pessebres. Durant una setmana els nens/es porten pessebres fets per ells/es a l'escola i que queden exposats a l'entrada. Aquest dia es donen els premis. Després de les nades, venen els Reis, els més petits des de P-3 a segon, els hi donen les cartes, mentre simultàniament fan cagar el tió, els nens/es que s'amaguen a dins són alumnes de cicle superior. També es guarneixen les finestres de l'escola amb un tema central i es fa l'arbre de Nadal.

- Carnestoltes: Tres dies abans del dia assenyalat, es fa el pregó i l'arribada del carnestoltes. El pregó és fet i llegit per nens/es de sisè, la resta d'alumnes de l'escola seuen al gimnàs i l'escolten. Un cop finalitzat el pregó, els alumnes de cinquè llegeixen les consignes, que s'hauran de fer la resta de dies, fins arribar el dia de carnaval. El dia en qüestió tots els alumnes i mestres, venen disfressats a la tarda, i cada grup classe, ensenya el ball que han estat

practicant amb la mestra de música i en ocasions amb la mestra d'educació física.

- Sant Jordi: El mateix dia de Sant Jordi, els nens/es de Primària fan dues activitats. Al matí es celebrà una gimcana, on algunes de les proves estan relacionades amb la diada. Abans del pati, la fan els alumnes de 1r 3r curs, i després del pati, els alumnes de 4t a 6è. A la tarda, a la sala d'usos múltiples es fan Jocs Florals, on cada curs aporta els treballs elaborats relacionats amb Sant Jordi i es trien els guanyadors/es.

3.5. Estratègies d'acollida lingüística per l'alumnat nouvingut

L'escola disposa d'un Pla d'Acollida (entès com el conjunt d'actuacions i mesures organitzatives i curriculars que un centre posa en marxa per tal de facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut) o es recullen i es sistematitzen les actuacions que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut.

Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, existeixen mecanismes de coordinació que permeten aplicar metodologies de català com a segona llengua i estratègies per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.

4. ÚS DE LA LLENGUA AL CENTRE

4.1. Llengua oral

Es considera que el treball de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic perquè els alumnes puguin ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Habitualment es treballa la llengua oral en tots els cicles i es treballen diverses modalitats de textos orals (entrevistes, conversa, dramatitzacions, argumentacions...) tant en l'àrea de llengua com a la resta d'àrees.

A part hi ha a cada cicle dues hores setmanals per treballar-la específicament. Una d'elles en forma de tutoria, on els alumnes exposen ordenadament les seves vivències i argumentacions personals i fan debats sobre diferents temes.

4.2. Llengua escrita

Seguim l'enfoca metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que s'aborda des de totes les àrees del currículum.

Es disposa de dues hores setmanals dedicades exclusivament a la lecto-escriptura. Una d'elles forma part del Foment de la lectura, on cada nen/a té un llibre de lectura, i unes fitxes de comprensió per completar. A l'altre hora, l'anomenada biblioteca, es llegeix i s'escriu sobre diferents lectures i contes.

Una de les lectures és comuna, i per Sant Jordi, ve l'autor/a a l'escola i els nens/es li poden preguntar tot allò que volen saber.

4.3. Ús de la llengua

Des de que s'obre l'escola fins que es tanca, cal garantir un ús adequat de la llengua. L'espai educatiu no són només les classes sinó tots els espais del centre: pati, menjador, passadissos, activitats extra-escolars, etc, i durant tot l'horari cal recordar que estem educant els nostres alumnes.

Tots els membres de la comunitat educativa (mestres, monitors de menjador, personal de les activitats extra-escolars, etc) són educadors i són models de llengua. Per tant, cal garantir que en tinguin un ús correcte.

4.3.1 Activitats extraescolars:

Les activitats extraescolars que es realitzen a l'escola són: futbol, expressió corporal, dansa, informàtica, anglès i gimnàstica rítmica.

Els monitors que les realitzen depenen de l'AMPA, no sempre les classes són impartides en català.

Des de l'aprovació del PLC, es demanarà als responsables de les activitats extraescolars, que les persones encarregades de dur a terme aquestes activitats utilitzin un ús correcte de la llengua catalana (en el fons i en la forma), de manera que es puguin garantir uns coneixements lingüístics adequats a les necessitats de l'escola.

4.3.2. Menjador

Els alumnes que normalment es queden a dinar a l'escola, són més o menys, uns 60 nens/es. Els responsables de menjador, són contractats d'una empresa privada, "Escolarest". El menjar és de càtering. No hi ha cuina pròpia. El personal del menjador, està format per 5 persones, 4 monitores i una auxiliar de cuina.

També es demana els responsables, que la llengua utilitzada a l'hora de dirigir-se els alumnes sigui la llengua catalana i que intentin buscar activitats lúdiques que els nens/es puguin realitzar durant les dues hores que tenen per dinar.

Per aconseguir que hi hagi una bona relació i harmonia i aconseguir coordinar tots aquests aspectes , es realitzaran reunions periòdiques amb l'equip directiu.

4.3.3. Pati i passadissos

Tot i que els alumnes , als passadissos i durant les activitats extraescolars parlen la llengua familiar, el personal del centre sempre els parlarà en català.

4.3.4 AMPA

L'AMPA està format per 6 persones. Totes elles són castellano-parlants. En la majoria del possible la documentació que de l'AMPA s'envia a les famílies s'intenta redactar en català tot i que no sempre és possible, ja que algunes vegades utilitzen la seva pròpia llengua materna.

5. AVALUACIÓ

Com tot document el PLC, també cal fer-ne una avaluació. Aquesta avaluació es farà anualment i quedarà reflexat a la memòria de final de curs..

L'avaluació ha de servir per valorar el funcionament del PLC i establir les propostes anuals.

En aquest centre serà la comissió pedagògica l'encarregada de fer-ne l'avaluació. Aquesta està formada per l'equip directiu, els coordinadors de cicle, la coordinadora CLIC i la mestra d'EE.

També es podran establir mecanismes avaluatius com poden ser: enquestes, qüestionaris, o converses amb representants de la comunitat educativa. També es pot avaluar, mirant si s'han assolit els objectius establerts en el Pla Anual.

6. CONSENS I APROVACIÓ

El PLC, com qualsevol document que serveixi per la vida del centre, ha de ser consensuat per la comunitat educativa. Ha d'estar obert a totes les aportacions i ha de ser útil i ha de reflectir el què es fa el centre. Per tant, un cop s'hagin recollit totes les aportacions i estigui acabat, ha d'estar a disposició del professorat i de la Comunitat Educativa i lliurar-lo als nous components del claustre.

És convenient que hagi estat aprovat pel claustre de mestres.
Ha d'estar aprovat pel Consell Escolar.

7. PLA ANUAL: ACTIVITATS ANUALS

- 1.- Realització de dues hores de comunicació oral a C.M i C.S.
- 2.- Celebració de Sant Jordi i exposició de treballs.
- 3.- Ampliar els informes de P-4 i P-5 amb els ítems corresponents a l'anglès.
- 4.- Elaboració de les unitats didàctiques d'anglès de P-4 a 6è.
- 5.- Actualització de les programacions de llengües des de 1r a 6è.
- 6.- Realització de la biblioteca a l'aula, donant una fitxa bibliogràfica que unifiqui els criteris de treball per tots els nivells.
- 7.- Elaboració i seguiment del Pla d'Acollida.
- 8.- Realització de tutories individualitzades al cicle superior (fomentar l'educació intercultural i la convivència).

9.- Atinent a les preocupacions dels pares/mares, donar un tríptic cada mes, aconsellant sobre diferents situacions educatives.

10. Intenció d'integrar l'alumnat i les famílies en l'entorn social i les costums del país, respectant les pròpies de cada lloc:

- incentivació de la participació escolar de tots els alumnes, i les respectives famílies, involucrant-los en les festes i altres aconteixaments de l'escola.
- informació als pares/mares de tot tipus de beques i ajuts econòmics que es proporcionen.

8.- APROVACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

El Projecte lingüístic ha estat presentat i aprovat a claustre, el 25 de juny de 2008. I presentat i aprovat pel Consell Escolar el 26 de juny de 2008.